

Poznań, 14.04.2019

AUTOREFERAT

IMIĘ I NAZWISKO: Tomasz Lisiecki

STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE:

2012 – doktor sztuk muzycznych z zakresu dyscypliny artystycznej instrumentalistyka, nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu. Tytuł rozprawy doktorskiej, napisanej pod kierunkiem prof. Stanisława Pokorskiego: *Stylistyka romantyczna w twórczości kameralnej Fryderyka Chopina i Xavera Scharwenki*.

1999 – tytuł magistra sztuki (dyplom z wyróżnieniem), Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu.

PRACA W JEDNOSTKACH EDUKACYJNYCH:

I. Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu, w latach 1999-2005 praca asystenta w klasie wiolonczeli na podstawie umowy o dzieło; umowa o pracę od 26 września 2005 r. do chwili obecnej, od 1 października 2012 r. na stanowisku adiunkta, w latach 2007-2012 współpracowałem również jako wykładowca z Zakładem Instrumentów Historycznych AM w Poznaniu.

II. Poznańska Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II st. im. M. Karłowicza, umowa o pracę na stanowisku nauczyciela od 1 września 1999 r. do chwili obecnej.

III. Zespół Szkół Muzycznych w Poznaniu, umowa o pracę na stanowisku nauczyciela od 1 września 2018 r. do chwili obecnej.

WSKAZANIE OSIĄGNIĘCIA WYNIKAJĄCEGO Z ART. 16 UST. 2 USTAWY Z DN. 14 MARCA 2003 ROKU o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

Richard Strauss, Xaver Scharwenka – Chamber Works

Wykonawcy:

Paweł Mazur – fortepian

Wojciech Kubica – fortepian

Joanna Kreft – skrzypce

Tomasz Lisiecki – wiolonczela

Nagranie zrealizowano w Studio S2 Polskiego Radia w Warszawie,

Data: 4-5, 9-10 lutego 2019 r.

Reżyser nagrania, montaż, mastering: Zbigniew Kusiak.

Płyta zawiera kompozycje Richarda Straussa oraz Xavera Scharwenki:

Richard Strauss – Sonata F-dur na wiolonczelę i fortepian op. 6.

1. *Allegro con brio*
2. *Andante ma non troppo*
3. *Finale – Allegro vivo*

Xaver Scharwenka – Trio fortepianowe a-moll op. 45

1. *Allegro non troppo*
2. *Adagio*
3. *Molto allegro*
4. *Allegro con fuoco*

Idea, która od początku przyświecała pomysłowi realizacji nagrania płyty z muzyką kameralną Richarda Straussa i Xavera Scharwenki to przede wszystkim chęć kontynuowania i

poszerzania projektu, podjętego przeze mnie dziesięć lat temu, którego nicią przewodnią była popularyzacja twórczości Xavera Scharwenki (1850-1924), wybitnego kompozytora, pianisty, pedagoga, a także organizatora życia muzycznego działającego na styku kultury polskiej i niemieckiej przełomu XIX i XX wieku oraz początku XX wieku. O ile w ramach projektu doktorskiego swoją uwagę poświęciłem poszukiwaniu podobieństw muzyki Scharwenki z twórczością kameralną Fryderyka Chopina, o tyle w ramach dalszych studiów i działań artystycznych, poświęconych temu urodzonemu w Szamotułach kompozytorowi, istotne i zasadne stało się dla mnie skonfrontowanie i zestawienie jego pracy artystycznej z twórczością kameralną Richarda Straussa – wielkiego filaru niemieckiej muzyki późnoromantycznej. Płyta z muzyką kameralną obu kompozytorów jest zapisem fonograficznym dwóch dzieł i stanowi faktyczne, ale i symboliczne zarazem, muzyczne podsumowanie tego długoletniego projektu, w skład którego wchodziły różne działania organizacyjne i artystyczne. Wśród nich należy m.in. podkreślić udział w projekcie naukowym NCN dotyczącym twórczości Xavera Scharwenki w funkcji konsultanta merytorycznego. Przede wszystkim jednak była to organizacja od 2009 roku Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego im. Philippa i Xavera Scharwenków w Szamotułach, jak również estradowe, premierowe, prezentacje utworów kameralnych X. Scharwenki na ważnych festiwalach muzycznych. I tak: *Kwartet F-dur op. 37* został wykonany m.in. na *Festiwalu Muzyki Polskiej* w Warszawie, podczas Inauguracji Roku Akademickiego w Poznaniu oraz na *Festiwalu Muzyki Kameralnej* w Lubece, z kolei *Sonata e-moll op. 46* została zaprezentowana w Akademii Muzycznej w Krakowie podczas sesji naukowo-artystycznej poświęconej Philippowi i Xaveremu Scharwenkom. Kolejnym istotnym elementem projektu był współudział w premierowych polskich nagraniach dzieł kameralnych X. Scharwenki: *Kwartetu fortepianowego F-dur op. 37*, *Sonaty wiolonczelowej e-moll op. 46*, (nagrane w 2012 roku). Przedstawione tutaj jako dzieło artystyczne nagranie *Tria fortepianowego a-moll op. 45 nr 2* jest zatem kolejnym utworem kameralnym tego kompozytora pochodzącym z dojrzałego, najbardziej płodnego okresu jego twórczości, tj. z lat 1876-1878. Skomponowana mniej więcej w tym samym czasie *Sonata F-dur na wiolonczelę i fortepian op. 6* Richarda Straussa odzwierciedla te same wpływy estetyki niemieckiego romantyzmu na muzykę kameralną. Dlatego tym ciekawsze wydało mi się zestawienie tych dwóch dzieł w ramach jednego projektu artystycznego utrwalonego na nagraniu płytowym.

Tol

Richard Strauss, *Sonata F-dur na wiolonczelę i fortepian op. 6.*

Strauss w swojej gigantycznej spuściźnie artystycznej posiada utwory reprezentujące niemal wszystkie gatunki muzyczne, a dzieła kameralne są niezwykle ważną częścią jego dorobku kompozytorskiego. *Sonata F-dur na wiolonczelę i fortepian op. 6.* została napisana w 1883 roku i była dedykowana jej pierwszemu wykonawcy, czeskiemu wiolonczeliście Hanušowi Wihanowi. Jest to dzieło niespełna 19-letniego kompozytora, mocno zapatrzonego w świat muzycznego romantyzmu. Część pierwsza – *Allegro con brio* jest nadal klasyczną formą sonatową, jednak nie znajdziemy w niej dwóch kontrastujących tematów. Opozycja występuje raczej pomiędzy grupami muzycznych myśli, które także wewnętrznie są mocno skontrastowane. W każdej z grup pojawia się temat główny o recytatywnym, zdecydowanym charakterze oraz melodia liryczna. Widać w tej kompozycji, że młody twórca bardzo dobrze przyswoił sobie tajniki rzemiosła i zasad form muzycznych, a nawet potrafił je już reinterpretować i traktować z większą swobodą. Warto zwrócić uwagę na fragmenty fugowane, ukazujące nowe możliwości przetwarzania materii muzycznej. Narrację części drugiej – *Andante ma non troppo* – określa chorałowy charakter, z poetycko wyeksponowaną partią wiolonczeli. Także i tu – podobnie jak w całej kompozycji – dochodzi do muzycznego dialogu wiolonczeli i fortepianu, wzajemnych dopowiedzeń i wyrazowych kulminacji. Ostatnia, trzecia część, *Finale: Allegro vivo* to nieco humorystyczne i nasycone imitacjami allegro, przywołujące na myśl między innymi kameralne dzieła Mendelssohna.

Xaver Scharwenka, *Trio fortepianowe a-moll op. 45*

Xaver Scharwenka był jedną z wielkich osobowości artystycznych przełomu XIX i XX wieku. Zasłynął jako kompozytor, pedagog i organizator, przede wszystkim jako wybitny wirtuoz fortepianu, którego grę E. Hanslick opisywał w 1886 roku jako „olśniewającą”, zachwycając się zwłaszcza „siłą oktav, błyskotliwością pasaży i ornamentów oraz pięknym dźwiękiem”.

Jego *Trio op. 45* stanowi symptomatyczny przykład kompozycji kameralnej, w której do głosu dochodzą dojrzałe próby reinterpretacji romantycznego idiomu i stylu muzycznego w kierunku późnoromantycznych form przetwarzających dziewiętnastowieczną spuściźnię. Pierwsza część *Tria* wykorzystuje w sposób swobodny formę allegro sonatowego, w której to od początku do końca zauważyć można bogactwo niewyczerpanych inwencji melodycznych oraz muzyczny arsenał technik przetworzeniowych. Jest to osobliwa cecha stylistyczna

kompozycji Scharwenki. Technika przetworzeniowa zdominowała tę część, co przejawia się w często zmieniającym się planie tonalnym, a także w bardzo ścisłym dialogu motywicznym pomiędzy wszystkimi instrumentami. Dodatkowo na uwagę zasługuje silne schromatyzowanie narracji muzycznej i zestawienie fragmentów o płynnej pieśniowej stylistyce z odcinkami o gwałtownej i bardzo burzliwej fakturze dźwiękowej. Mimo tego zasadnicze tematy muzyczne nie są jednak ze sobą skontrastowane fakturalnie, ponieważ wszystkie wywodzą się z podobnego ruchu ósemkowego. Widać zatem, że w kwestii potraktowania formy allegro sonatowego, jak i jego współczynników (wielość tematów, brak opozycyjności tematycznej) został tu przełamany wzorzec klasyczny. W ten sposób niewątpliwie w bardzo sugestywnej formie do głosu dochodzi idea romantycznej muzyki kameralnej.

Język muzyczny II części *Tria a-moll op. 45* odznacza się zastosowaniem chromatyki, która w tej odsłonie utworu stanowi przeciwwagę dla pieśniowych tematów muzycznych (takty 14-43 – grupa I tematu, takty 43-70 grupa tematu II). Symbolem sfery chromatyki jest kontrapunktyczna introdukcja na początku II części *Tria*, której główna intencja dochodzi czasem do głosu w przebiegu części, np. w taktach 70-74.

Część III, *Molto Allegro* ma charakter scherza, nawiązuje jednak do lendlera, co uwidacznia zarazem wpływ kameralistyki Brahmsa. Po owym ländlerowym, ale i pastoralnym nastroju powraca stylistyka 'scherzowa', przy czym motywika tematu staje się dla kompozytora materiałem do dokonania licznych modulacji i konsekwentnego prowadzenia dialogu pomiędzy wszystkim członkami zespołu. Właściwie można to przyjąć jako cechę stałą języka muzycznego Xavera Scharwenki, a mianowicie prowadzenie nieustannego dialogu, czy też korespondencji motywicznej pomiędzy instrumentami. Materia motywiczna tego tematu, pomimo wiodącej w niej roli skrzypiec został rozdzielona na wszystkie partie instrumentalne. Gdyby pozbawić w tym miejscu strukturę jednej partii, ów temat szybko straciłby konsekwencję wyrazową.

W finałowej części pojawia się temat o charakterze heroicznym z elementami muzyki orientalnej, któremu przeciwstawiony jest temat o charakterze pieśniowym. Ramy formalne części finałowej to allegro sonatowe, w którym technika przetworzeniowa pojawia się na każdym etapie rozwoju muzycznej narracji. Repryza tej części w pewnym momencie utrzymana jest w jednoimiennej tonacji durowej A-dur, (co sugerowałoby to nadejście klasycznego rozładowania konfliktu). Ostatecznie jednak tryumfuje główny temat heroiczny w a-moll. Utwór kończy się zatem w atmosferze powagi, a może nawet romantycznego patosu.

Na uwagę w *Trio a-moll* zasługuje zastosowanie kilku zróżnicowanych charakterów muzycznych typowych dla romantycznej stylistyki dzieł kameralnych: stworzenie sfery dźwiękowej nasyconej chromatyki (część I i II), można zinterpretować jako odchodzenie od systemu dur-moll; taneczno-pastoralny charakter środkowego lendlera; zarysowanie finałowego konfliktu pomiędzy motywami heroicznymi z elementami orientalnymi a motywami melodyki 'pieśniowej'. Finał trio, przeciwnie, nosi wyraźny dowód na wyraźnie polski charakter muzyki kompozytora.

Podsumowanie:

Na podstawie obu kompozycji kameralnych, wchodzących w skład prezentowanego dokonania artystycznego, można stwierdzić, że dzieła Richarda Straussa i Xavera Scharwenki niewątpliwie w ciekawy sposób wpisują się w artystyczne dokonania szeroko pojętej historii europejskiej muzyki kameralnej późnego romantyzmu. Są wyrazem obowiązującego stylu, wzajemnie przenikających się cech formalnych, które poprzez systematykę składników stają się obrazem tego okresu kultury, całego zestawu jej idiomatycznych cech, reprezentatywnych dla ogółu zjawisk kultury w jej wielu aspektach – nie tylko w zakresie muzyki, ale również malarstwa, architektury, czy obowiązującej mody. W tym kontekście możemy stwierdzić, że tak jak stosunkowo dobrze rozpoznana twórczość Richarda Straussa, tak również nie do końca odkryta spuścizna kameralna Xavera Scharwenki niewątpliwie zasługują na zainteresowanie i rozpowszechnienie. Są bowiem istotną częścią historii europejskiej kameralistyki późnego romantyzmu i tym samym współtworzą wielką bazę inspiracji dla działań artystycznych, tak kompozytorskich jak i wykonawczych kolejnych pokoleń.

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA

Niezwykle istotnym etapem na drodze mojego rozwoju artystycznego były lata nauki w Państwowym Zespole Szkół Muzycznych im. A. Rubinsteina w Bydgoszczy. Dwa najważniejsze lata tej edukacji przypadają na okres, w którym kształciłem się pod kierunkiem prof. Agaty Jareckiej. Zaważyły one na wyborze mojej dalszej drogi zawodowej i miały wpływ na ukształtowanie mojej pasji muzycznej, artystycznych zobowiązań i powinności oraz umiejętności techniczno-warsztatowych i wykonawczych.

Kolejny ważny etap to lata studiów na Akademii Muzycznej im I.J. Paderewskiego w Poznaniu, to praca pod kierunkiem prof. Stanisława Pokorskiego, dzięki któremu mogłem

doskonalić swój warsztat muzyczny, umiejętności wykonawcze, jak również poznawać repertuar wiolonczelowy, poszerzając sukcesywnie doświadczenia estradowe i konkursowe. W tym okresie ważną rolę w moim muzycznym rozwoju pełniła szczególnie współpraca z prof. Pokorskim, który sukcesywnie poszerzał moje horyzonty o kwestie artystyczne i sposób rozumienia niuansów i tajników wiolonczelowego warsztatu solisty. Jako bardzo istotne w moim procesie akademickiego kształcenia wspominam też studia w zakresie wykonawstwa muzyki kameralnej, prowadzone w różnych zespołach kameralnych pod czujnym okiem prof. Andrzeja Tatarskiego, prof. Bogumiła Nowickiego, prof. Bartosza Bryły, prof. Zdzisława Nowaka, prof. Bogdany Janikowskiej. Swoje umiejętności solistyczne w tym czasie poszerzałem również w ramach kursów mistrzowskich, m.in. u Romana Jabłońskiego, Zary Nelsovej, Victorii Yagling. Osiągnięte w ten sposób umiejętności warsztatowe i artystyczne dyspozycje mogłem sprawdzić biorąc udział w ważnych konkursach solistycznych i kameralnych, m.in. w Konkursie Wiolonczelowym im. Danczowskiego, w Międzynarodowym Konkursie im. Lutosławskiego oraz w konkursach kameralnych – w Łodzi (II nagroda) i w Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Pörschach (II etap).

Po zakończeniu studiów przez kolejny rok kontynuowałem naukę u prof. Kazimierza Michalika, który miał bardzo istotny wpływ na wypracowanie przeze mnie odpowiedniego stopnia dojrzałości w zakresie artystycznej kreacji i muzyczno-technicznych walorów wiolonczelowego rzemiosła. W tym samym czasie – równolegle do pracy asystenta od 1999 roku na Akademii Muzycznej w Poznaniu – studiowałem w latach 2003-2005 na Universität der Künste w Berlinie w klasie wiolonczeli barokowej Markusa Möllenbecka i Phoebe Carrai. Swoje umiejętności nad wykonawstwem muzyki dawnej doskonalilem także na kursach mistrzowskich Bach-Händel Akademie w Karlsruhe u Phoebe Carrai oraz u Jaap Ter Linden. Moja przygoda z wykonawstwem muzyki dawnej przerodziła się w trwającą przez kilka lat współpracę z Zakładem Instrumentów Historycznych na Akademii Muzycznej w Poznaniu oraz zaowocowała udziałem w licznych projektach artystycznych muzyki dawnej, które stały się odtąd trwałą częścią mojej działalności artystycznej, przyczyniając się zarazem do poszerzenia mojego warsztatu pedagoga i wykładowcy akademickiego w tym zakresie. W roku 2012 uzyskałem tytuł doktora sztuki na podstawie pracy poświęconej twórczości kameralnej F. Chopina i X. Scharwenki. Klasę wiolonczeli w Akademii Muzycznej w Poznaniu – prowadziłem od zakończenia studiów, tj. od 1999 roku, początkowo jako asystent prof. Stanisława Pokorskiego, a po doktoracie samodzielnie – na stanowisku adiunkta. W latach 2015-2017 pełniłem obowiązki Zastępcy Kierownika Katedry Instrumentów

Smyczkowych, w ramach podjętych z racji tej funkcji działań na rzecz uczelni koordynowałem organizację koncertów studentów i pedagogów naszej katedry.

W swojej pracy artystycznej staram się łączyć praktykę wykonawczą w zakresie repertuaru muzyki dziewiętnastowiecznej, współczesnej, jak i muzyki dawnej, wykonywanej zgodnie ze stylowymi wymogami dawnych epok w zakresie stroju, instrumentu i sposobu gry. Moje zainteresowania i pasje muzyczne, przekładające się na realizowane projekty artystyczne, oscylują zatem zarówno wokół utworów romantycznych i późniejszych, wpisujących się w stały kanon repertuarowy muzyki wiolonczelowej i kameralnej, ale również bliska jest mi estetyka wcześniejszych dzieł wiolonczelowych, zwłaszcza J. S. Bacha, którego *Suity wiolonczelowe* stanowią szczególny punkt w moim repertuarze i pasjach badawczych.

Działalność artystyczna przed uzyskaniem stopnia doktora

W okresie przed uzyskaniem stopnia doktora prowadziłem szeroką działalność koncertową jako solista, kameralista i członek zespołów kameralnych orkiestr, poszerzając dzięki temu swój repertuar, jak i utrzymując wysoką formę wykonawczą. Spośród kilkudziesięciu koncertów z tego czasu należy wspomnieć o wykonaniu *Wariacji Rococo op. 33* P. Czajkowskiego z Orkiestrą Filharmonii Poznańskiej pod dyr. M. J. Błaszczyka (1998); ciekawym doświadczeniem solistycznym były również partie solowe w operze *Galina* Marcela Landowskiego, w której grałem rolę młodego Mscisława Rostropowicza i wykonywałem partie solowe z towarzyszeniem Orkiestry Teatru Wielkiego w Poznaniu pod dyr. M. Sompolińskiego (1998). W roku 2003 ważnym doświadczeniem było wykonanie *Koncertu g-moll RV 531* A. Vivaldiego z Orkiestrą Filharmonii Zielonogórskiej pod dyr. Czesława Grabowskiego. Równie istotnym przeżyciem wykonawczym było zagranie *Koncertu podwójnego a-moll op. 102* Johannesa Brahmsa z Orkiestrą Symfoniczną Akademii Muzycznej pod dyr. Wojciecha Czepiela, skrzypce: Jakub Hlufa (2011). Jako kameralista realizowałem liczne projekty z doświadczonymi muzykami polskich akademii muzycznych, m.in. z Lechem Bałabanem, Bartoszem Bryłą, Aleksandrą Bryłą, Ewą Guzowską, Szymonem Guzowskim, Joanną Kreft, Pawłem Mazurem, Maciejem Mazurkiem, Joanną Marcinkowską, Michałem Mickerem, Ewelina Pachucką-Mazurek, Jarosławem Nadrzyckim, Radosławem Pujankiem, Krzysztofem Polonkiem, Marcinem Suszyckim, Piotrem Szychowskim, Jarosławem Żółnierczykiem. Wspólne koncerty były wykonywane w ramach ważnych

projektów artystycznych o zasięgu międzynarodowym, ogólnopolskim i lokalnym, m.in. takich jak: *Festiwal Forum Musicum* (Wrocław 2005), *Festiwal Muzyki Polskiej* (Warszawa 2006), Koncert na inaugurację roku akademickiego 2007/2008 (Poznań 2007), *Międzynarodowy Festiwal Tańca* (Poznań 2008), koncert w Filharmonii im. W. Lutosławskiego (Wrocław 2008); *Festiwal Warszawska Jesień* (z zespołem *An Arche New Music Ensemble* – Warszawa 2008), koncert muzyki współczesnej w Akademii Muzycznej (Gdańsk 2008); koncerty w Berlinie (2003-2005), Bad Pyrmont (2009), koncert w ramach *Konferencji Haendel – Haydn* (Poznań 2009), *Festiwal Kwartetów Smyczkowych* (Szczecin 2009).

Równolegle od 2002 roku prowadziłem obszerną działalność koncertową w zakresie wykonawstwa muzyki dawnej, grając z takimi zespołami i orkiestrami jak: *Harmonologia* (kier. art. Jan Tomasz Adamus), *Cantores Viridimontani* (kier. art. Jerzy Markiewicz), *Arte dei Suonatori* (kier. art. Ewa i Aureliusz Golińscy), *Concerto Polacco* (kier. art. Marek Toporowski), *Kapela Jasnogórska* (kier. art. Jan Tomasz Adamus), *Accademia dell'Arcadia* (kier. art. D. Olszewski), *La Tempesta* (kier. art. Jakub Burzyński), *Warszawska Opera Kameralna* (kier. Stefan Sutkowski). Stosowny wykaz koncertów przedstawiam w osobnym załączniku.

W tym czasie wziąłem udział w następujących nagraniach: *Musica restituta – Symfonie z XVIII-wiecznej Wielkopolski*, (*Accademia dell'Arcadia*, Poznań 2004); *Teresa Kaszuba – Con fisarmonica*, *W.A. Mozart Adagio i Rondo*, *T. Lundquist – Bewegungen*, (AM Poznań 2008); *Koncerty fortepianowe Mozarta*, (*Warszawska Opera Kameralna* Warszawa 2006), płyta zespołu *An Arche*, (Warszawa 2008 *Festiwal Warszawska Jesień*); *F. Chopin Sonata g-moll op. 65*, *F. Chopin Introdukcja i Polonaise brillante C-dur op. 3*, *X. Scharwenka Sonata e-moll op. 46* (Płyta do przewodu doktorskiego, AM Poznań 2012).

Działalność artystyczna po uzyskaniu stopnia doktora

Od roku 2012 moje działania koncertowe równie intensywnie przyczyniały się do utrzymania wysokiej formy artystycznej i dalszego rozwoju kreacji wykonawczej na scenie. Wśród występów solowych szczególne miejsce zajmuje wykonanie *Elegii* G. Fouré z Orkiestrą Symfoniczną Akademii Muzycznej w Poznaniu pod dyr. P. Neumanna w ramach projektu *Kreaspiracje* (2014) oraz *Koncertu g-moll RV 531* Vivaldiego w transkrypcji na wiolonczelę i kontrabas (Szymon Guzowski) z Orkiestrą *Collegium f* pod dyr. M.

Sompolińskiego w ramach *Festiwalu Ph i X. Scharwenków* w Szamotułach (2012) i z *Capella Viridimontana* w Zielonej Górze (2012).

W tym czasie sukcesywnie rozwijałem również projekt artystyczny poświęcony twórczości X. Scharwenki, organizując kolejne edycje festiwalu w Szamotułach i biorąc udział w koncertowych prezentacjach jego kompozycji. Do najważniejszych osiągnięć artystycznych tego projektu zaliczam udział w koncercie w ramach konferencji *Wielcy Nieznani* w Akademii Muzycznej w Krakowie, podczas którego zaprezentowana została przeze mnie *Sonata wiolonczelowa e-moll op. 46* X. Scharwenki (przy fortepianie P. Mazur), oraz *Kwartet fortepianowy F-dur op. 47* w ramach koncertu w Lubece na zaproszenie prof. Evelindy Trenkner i Towarzystwa Scharwenkowskiego w Niemczech (w składzie: K. Sowiński, B. Bryła, M. Bryła).

Kolejnym ważnym osiągnięciem artystycznym, którego byłem współwykonawcą i współorganizatorem, był projekt *Cellissimo* w Akademii Muzycznej w Poznaniu, podczas którego prezentowane są wyłącznie utwory wiolonczelowe – solowe, kameralne grane przez studentów i pedagogów AM. W ramach tych cyklicznych projektów, cieszących się dużym zainteresowaniem u wykonawców i słuchaczy zaprezentowałem m.in. *Sonatę wiolonczelową* Rachmaninowa i *Trio a-moll* Brahmsa.

Ważnym doświadczeniem artystycznym o zasięgu międzynarodowym było również tournée po Japonii i Chinach z zespołem *Baltic Neopolis Quartet* (2017). Podczas kilkunastu koncertów granych w salach koncertowych Japonii i Chin zagraliśmy kompozycje kameralne Schuberta, Beethovena, Glassa, Łukaszewskiego. Z zespołem *Baltic Neopolis Quartet* brałem również udział w koncercie kameralnym w Indonezji zorganizowanym przez Ambasadę Polską w Indonezji, podczas koncertu zaprezentowana została muzyka F. Chopina (2017).

Kolejnym ważnym wydarzeniem artystycznym było nagranie płyty *Chopin i Viola* w trio fortepianowym z Małgorzatą Sajną-Mataczyńską (fortepian) i Ewą Guzowską (altówka) w studio S1 w Warszawie (2017). W tym składzie – promując płytę – zagraliśmy koncert na żywo w Radio Chopin (Studio Wł. Szpilmana, 2018), który został utrwalony w formie internetowej, a także w ramach Projektu *Chop-in Poznań* w Sali Białej Urzędu Miasta Poznania (2018) oraz w ramach koncertu *II Forum Młodych Doktorantów* w Akademii Muzycznej w Łodzi (2019).

Wśród ważnych koncertów chciałbym również wymienić udział w wydarzeniach artystycznych cyklu *Jadwiga Kaliszewska in Memoriam* oraz podczas koncertów Międzynarodowego Kursu Muzycznego im. W. Friemanna w Koninie. Wśród koncertów muzyki dawnej chciałbym wskazać udział w projektach *Capella Viridimontana*, tu m.in.

cykliczny projekt *Wieczór u Luteranów* i *Koncert Jesienny* na Uniwersytecie Zielonogórskim, oraz koncerty z *Capellą Cracoviensis* (2013).

W ramach projektów nagraniowych istotne miejsce zajmują również nagrania *Koncertów fortepianowych e-moll i f-moll* F. Chopina w składzie na kwartet (P. Szychowski-fortepian, 2017 i 2019 – płyta w przygotowaniu) oraz nagranie płyty CD z *Kwartetem F-dur* op. 47 X. Scharwenki (K. Sowiński – fortepian, AM w Poznaniu 2012). Stosowną dokumentację wszystkich wydarzeń artystycznych, w których brałem udział, przedstawiam w osobnym załączniku.

DZIAŁALNOŚĆ PEDAGOGICZNA

Prowadzona przeze mnie od dwudziestu lat działalność pedagogiczna stanowi niezwykle ważny trzon mojego życia zawodowego i artystycznego. Pracę z uczniami traktuję jako misję i powinność względem młodego pokolenia, a przekazywana wiedza, czas i tajniki sztuki muzycznej są dla mnie praktycznym sposobem realizacji i spłaty swoistego długu wdzięczności względem wszystkich wspaniałych pedagogów i nauczycieli, których spotkałem na mojej drodze artystycznej. Praca pedagogiczna przynosi mi w związku z tym wiele satysfakcji, motywując zarazem do podejmowania wciąż nowych wyzwań pedagogicznych polegających nie tylko na pracy z uczniami zdolnymi, ale również z tymi, którzy przejawiają różnego rodzaju trudności wykonawcze na poziomie aparatu gry, predyspozycji scenicznych, braków repertuarowych. Poświęcony czas i zaangażowanie w pracy z uczniami i studentami sprawia, że nie jest to nigdy czas stracony, zaś miłość do muzyki, którą nauczyciel może rozpalać w uczniu, pomagając mu jednocześnie poznawać piękno tej sztuki, przezwyciężać trudności i podejmować kolejne wyzwania repertuarowe, konkursowe i artystyczne, niosą wraz z sobą obopólną satysfakcję, pasję i radość obcowania z pięknem muzyki jako sztuki wykonawczej. Moi uczniowie i studenci byli wielokrotnie nagradzani na międzynarodowych i ogólnopolskich konkursach wiolonczelowych, brali udział w licznych przesłuchaniach, konfrontacjach sukcesywnie podejmując coraz trudniejsze wyzwania wykonawcze i artystyczne. Moi uczniowie i studenci ponad pięćdziesiąt razy byli laureatami różnych konkursów wiolonczelowych i kameralnych, wśród nich mógłbym wskazać zarówno uczniów, jak i studentów, m.in. Marię Bielewicz, Łukasza Dziedziaka, Jana Czaję, Zofię

Łodygowską, Julię Sompolińską, Barbarę Warchalewską, Martynę Jankowską, Annę Papierz, Julię Grzegorzewską, Helenę Jańczuk oraz Jagnę Słocińską.

Jestem również zapraszany do udziału w pracach jury ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów wiolonczelowych i kameralnych, m.in. Międzynarodowego Konkursu Wiolonczelowego im. K. Wiłkomirskiego w Poznaniu, Międzynarodowego Konkursu Wiolonczelowego Fundacji Pro Cello, Forum Młodych Wiolonczelistów w Gdańsku, Ogólnopolskiego Konkursu Wiolonczelowego w Krakowie, Makroregionalnych Przesłuchań CEA (Gdańsk, Warszawa). Od 2014 roku jestem konsultantem Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci. Od wielu lat prowadzę klasy mistrzowskie, m.in. w Europejskim Centrum im. Krzysztofa Pendereckiego w Łusławicach (2017, 2018), podczas Letniej Akademii Muzycznej w Żaganiu (2013), Mistrzowskich Kursów Wiolonczelowych w Szamotułach (2007-2018), Międzynarodowego Kursu Muzycznego im. W. Friemanna w Koninie (2014-2017) oraz w Mistrzowskiego Kursu Wiolonczelowego w Madrycie (2014). Rokrocznie jestem również zapraszany do prowadzenia licznych prelekcji, wykładów, konsultacji oraz lekcji mistrzowskich w szkołach muzycznych w całej Polsce (Bochnia, Skierniewice, Kraków, Inowrocław, Zielona Góra, Lublin, Przemyśl, Koszalin, Opole, Stargard, Słupsk, Szczecin).

Od piętnastu lat wraz z pianistą Pawłem Mazurem organizuję Mistrzowskie Kursy Wiolonczelowe w Szamotułach oraz Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej im. Philippa i Xavera Scharwenki w Szamotułach oraz Międzynarodowy Konkurs Wiolonczelowy Fundacji Pro Cello (2011, 2012). Rokrocznie w kursie mistrzowskim w Szamotułach bierze udział kilkudziesięciu uczniów i studentów z całej Polski, do współpracy zapraszani są pedagodzy z Polski i zagranicy, organizowane są liczne koncerty i projekty artystyczne. Środki pozyskiwane na to przedsięwzięcie pochodzą z dotacji otrzymywanych w ramach otwartych konkursów ministerialnych, marszałkowskich, z funduszy lokalnych i międzynarodowych. Są one pozyskiwane dzięki działalności Fundacji Pro Cello, założonej w 2007 roku, której jestem współtwórcą i prezesem. Fundacja wspiera młodych polskich wiolonczelistów w formie organizacji kursów, konkursów, przyznawania stypendiów, dofinansowywania udziału w kursach mistrzowskich oraz organizacji wydarzeń artystycznych, w których młodzi wiolonczeliści mogą prezentować swoje umiejętności artystyczne.

Za pracę pedagogiczną zostałem w 2006 i 2010 roku wyróżniony Nagrodą Prezydenta Miasta Poznania, a w 2018 roku zostałem uhonorowany Medalem Komisji Edukacji

Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania. Otrzymałem również liczne nagrody dyrektorów szkół muzycznych i JM Rektora AM w Poznaniu za pracę pedagogiczną.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI I STOWARZYSZENIAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ SZTUKI W KRAJU I ZA GRANICĄ:

Wśród partnerów i organizatorów różnych działań artystycznych, w których brałem udział lub wspólnie z nimi przygotowywałem różne zdarzenia artystyczne należy wymienić m.in. instytucje na poziomie ogólnopolskim i regionalnym (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wielkopolski Urząd Marszałkowski, Urząd Miasta Poznania, Starostwo Powiatowe w Szamotułach i Urząd Miasta i Gminy Szamotuł), a także organizacje i stowarzyszenia o zasięgu międzynarodowym i krajowym działające na rzecz sztuki i kultury – *Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej*, niemieckie *Towarzystwo Scharwenkowskie* w Lubece i Bad Sarrow; współorganizatorów 14 edycji kursów wiolonczelowych i festiwali scharwenkowskich: Muzeum-Zamek Górków w Szamotułach, *Fundację Fabryka Sztuki*; organizatorów koncertów i wydarzeń artystycznych, w których brałem udział osobiście oraz moi studenci i uczniowie – *Centrum Kultury Zamek* w Poznaniu, *Willa wśród Róż* w Poznaniu, Muzeum Instrumentów Historycznych w Poznaniu, a także liczne akademie muzyczne, z którymi współpracowałem jako pedagog i wykonawca koncertów – AM Gdańsku, AM Łodzi, AM w Warszawie, AM w Krakowie; wskazać w tym zestawieniu należy liczne szkoły muzyczne w całej Polsce (zob. Działalność pedagogiczna). Z organizacji ogólnopolskich należy również wymienić Centrum Edukacji Artystycznej, Krajowy Fundusz na Rzecz Dzieci, któremu od 2014 roku jako konsultant przedstawiłem kilkadziesiąt opinii i rekomendacji stypendialnych dla uczniów i studentów.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA:

Jako muzyk artysta i pedagog zobowiązany jestem przede wszystkim do rozwijania i popularyzacji sztuki muzycznej w szeroko rozumianych przestrzeniach kultury i edukacji artystycznej, jednak również działalność naukowa mieści się w kręgu zadań i zobowiązań stawianych na drodze twórczej. Wśród projektów naukowych chciałbym wymienić udział w grantie NCN w formie konsultanta merytorycznego realizowanym w ramach Konkursu Sonata Narodowego Centrum Nauki, nr projektu: 2015/19/D/HS2/01125, Tytuł: *Franz Xaver Scharwenka (1850-1924) – wirtuoz, kompozytor, pedagog w świetle procesu globalizacji*,

kierownik i główny wykonawca dr Mikołaj Rykowski. W roku 2014 przedstawiłem wykład na Akademii Muzycznej we Wrocławiu dotyczący metodyki nauczania podczas *Symposiumu metodycznego o nauczaniu początkowym gry na instrumentach*. W roku 2015 zostałem poproszony o prowadzenie dwóch wykładów poświęconych *Suitom wiolonczelowym* J. S. Bacha adresowanych do studentów Uniwersytetu Muzycznego im. F. Chopina w Warszawie. Wśród działań naukowych mieszczą się również liczne prelekcje i wykłady, które towarzyszą kursom i konsultacjom wiolonczelowym prowadzonym przeze mnie w szkołach muzycznych w całej Polsce, tu warto wymienić m.in. wykład w Szkole Muzycznej w Bochni na temat różnych szkół gry na wiolonczeli w ujęciu historycznym systemowym i praktycznym, przygotowywany obecnie przeze mnie do druku. W roku 2014 w Krakowie ukazała się moja publikacja naukowa poświęcona twórczości Chopina i Scharwenki (Tomasz Lisiecki, *Xaver Scharwenka – biografia i wybrane aspekty twórczości kameralnej*, w: *Wielcy nieznani: Philipp i Xaver Scharwenka*, pod red. Beaty Urbanek-Kalinowskiej i Michała Dziada, ISBN 978-83-62743-38-4, Kraków 2014, s. 9-20).

DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZUJĄCA SZTUKĘ:

Wśród działań popularyzujących sztukę warto wymienić organizację 9 edycji Międzynarodowego Festiwalu im. Philippa i Xavera Scharwenków w Szamotułach, w ramach których odbywają się liczne koncerty i wydarzenia artystyczne adresowane nie tylko do uczestników kursów mistrzowskich, mieszkańców Poznania i Szamotuł, ale i całego województwa wielkopolskiego. Także podczas 14 edycji Mistrzowskiego Kursu Wiolonczelowego odbywają się liczne koncerty, podczas których uczestnicy mogą prezentować swoje artystyczne umiejętności w ramach koncertów organizowanych w Muzeum-Zamku Górków, w szamotulskim domu dziecka, Szamotulskim Centrum Kultury oraz w przestrzeniach zabytkowych kościołów Szamotuł i okolic. Ważną formą popularyzacji sztuki są również liczne nagrania płytowe dokonane w ciągu dwudziestu lat pracy artystycznej, jak również również liczne charytatywne koncerty i projekty, w których brałem udział osobiście oraz zapraszałem do uczestnictwa uczniów i studentów. W 2018 roku zostałem uhonorowany Medalem Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Tomasz Lisiecki